

СТАНОВИЩЕ
на дисертационен труд
за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в
Професионално направление: 3.8 „Икономика“,
Докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на
стопанската дейност”

Автор на дисертационния труд: **Ивайло Тончев Маноилов**

Тема на дисертационния труд: **ПРОБЛЕМИ ПРИ ОТЧИТАНЕТО И
ОЦЕНКАТА НА БИОЛОГИЧНИТЕ АКТИВИ И**

СЕЛСКОСТОПАНСКАТА ПРОДУКЦИЯ

научен ръководител: **доц. д-р Ива Монева**

Рецензент: **доц. д-р Силвия Костова,**

Стопанска академия „Д. А. Ценов“ - Свищов

Основание за настоящото становище е Заповед № 1742 от 19.12.2017 г. на Ректора на ВСУ Черноризец Храбър. Дисертацията на Ивайло Маноилов за получаване на образователна и научна степен „доктор” е в обем от 247 стр., които са разпределени в основен текст – 210 стр. и 37 стр. приложения. Авторското изследване и защитаваните хипотези са онагледени с 28 фигури и 20 табл., които са балансирано разпределени в съдържанието. Библиографската справка е от 113 източника, от които 81 на български език, 18 – чуждестранни и 14 нормативни акта. Изследването е структурирано в увод, три глави, заключение, списък на използваната литература, азбучник на използваните съкращения и приложения.

Актуалността на дисертационния труд е обусловена от силната релация между специфичните особености на селскостопанските обекти и приложението на оценъчния подход за целите на достоверно представяне на информацията за счетоводни и финансови цели. Авторът се е придържал към целта и въз основа на изследване на съществуващите модели за отчитане и оценка на биологичните активи и селскостопанската продукция е извел проблемите при прилагането на методите за калкулиране на себестойността и

справедливата стойност. Обосновал е аргументирани решения за ограничаване на проблемите при отчитането, представянето и оповестяването им, с оглед на вземане на информирани управленски решения.

Прави впечатление умението на автора за прилагане на методологически инструментариум, чрез който да обоснове и доразвие защитаваните хипотези. Изложението в дисертацията дава възможност да се изпълнят задачите, които се поставят от докторанта.

1. Оценка на резултатите и приносите на кандидата

По отношение на приносите в дисертационния труд *приемам*, че:

- са изведени и систематизирани противоречията и трудностите, съпътстващи идентифицирането, разграничаването на биологичните активи, селскостопанската продукция. Становищата на автора са илюстрирани с примери и с богат сравнителен анализ на теоретичните постановки. Считаю, че може да се приеме, че докторантът доразработва, доразширява и допълва специфичните рискове за селското стопанство с цел обобщаването им в единна структура, присъща както за земеделието, така и за животновъдството.
- докторантът е доказал проблемите, свързани с получаване на вярна и честна себестойност по счетоводен път. Обосновани са трудности за оперативното счетоводство, връзката с мениджмънта и спазването на данъчното законодателство при прилагане на модела за справедлива стойност. Умелото използване на статистическите модели за анализ и емпиричните модели са приложени с оглед извеждането на модели за изчисляване на себестойността по оперативен път.
- докторантът е аргументирал в необходимата степен предложената методика за отчитане на възникналите оценъчни разлики при прилагане

модела на справедливата стойност, с цел запазване на информацията за оценката на активите в исторически план и своевременно следене на размера им. В този аспект е направена връзка с пълнотата и достоверността на оповестяванията, за да се сведе информационния риск на всички заинтересовани лица до минимум.

- докторантът е осъществил широкообхватно емпирично изследване на информация от публичните отчети на изследваните единици, което е съобразено с ограниченията в дисертационния труд. Въз основа на събраната информация се доказва, че е налице неспазване на рамката за съответствие на финансовите отчети. Становищата на автора са базирани и на SWOT анализ на качествените характеристики и полезността на справедливата стойност и себестойност като модели за оценка.

Положително впечатление оставя опита на докторанта да обвързва теоретично познание с практико-приложна реализация, както и широкия набор от теоретични материали, които са проучени в дисертационния труд. С оглед на това, считам, че изследването обогатява на съществуващи теоретични аспекти и предложенията в доктората могат да се приложат в практиката и да имат реален икономически ефект в областта на селското стопанство.

2. Бележки и препоръки:

- ✓ Присъщо за такова изследване, в дисертацията има описателственост, която утежнява съдържателния ѝ аспект.
- ✓ Докторантът не разглежда в достатъчна степен процесите по управление на риска, като се фокусира само върху един от

механизмите за намаляване на риска – застраховането, което в теорията за риска се свързва предимно с прехвърляне на риска.

- ✓ Докторантът следва да засили научно-изследователската си активност като участва в научно-изследователски проекти, за да популяризира предложенията си в практиката.

3. Заключение

В заключение, приемам че в разработката е налице дисертабилност. Всичко изложено до тук ми дава основание да приема, че дисертационния труд на Ивайло Тончев Маноилов отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника към него и Наредба № 12 за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките“ във ВСУ.

Препоръчам на членовете на уважаемото жури да присъди на Ивайло Тончев Маноилов образователната и научна степен „доктор“ в Професионално направление: 3.8 „Икономика“ по Докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“, катедра „Информатика и икономика“ към факултет „Международна икономика и администрация“.

Свищов,
10.01.2018 г.

Член на научно жури: ....
(доц. д-р Силвия Костова)